TYÖLÄISILLA ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 65. — 1923 | Torstaina, kesäkuun 7 p. — Thu. June 7. | VII Vuosikerta - Vol. VII

Neuvostovalta tekee lisää myönnytyksiä

Lupaa kutsua takaisin Afghanistanissa, Persiassa ja Turkestanissa toimivat edustajansa.

Stockholm. — Moskovasta saapuneet tiedot kertovat, että Neuvosto-Venäjän ulkoministeri Tchitcherin on lähettänyt Venäjän Lontoossa olevalle edustajalle Leonid Krassinille seuraava sisältöisen sähkösanoman: «Sovittaakseen Venäjän ja Englannin väliset selkkaukset tulee Venäjä vähentämään Afghanistanissa, Persiassa ja Turkestanissa toimivien diplomaattisten edustajain lukua ja on valmis neuvottelemaan brittiläisten edustajien kanssa heidän seuraajainsa valitsemisessa.»

Maanviljelysmyönnytysten saanti Venäjällä

(Anise, Fed. Pressille)

Harkov, Venäjä. — Ehdot joiden perusteella Venäjällä voi saada maata maan viljelystarkotukseen, ovat nyt selvät, sillä useita sopimuksia on jo solmittu sekä kapitalististen ryhmien että työläisten kommunien kanssa.

Äskettäin annettiin myönnytys 25,000 eekkerin eräälle kapitalistiselle yhtiölle Ukrainan eteläosasta ehdoilla, mitkä antavat yhtiölle melkoiset tilaisuudet voittojen tekoon. Yhtiö on berliniläinen ja sen tarkotuksena on elintarpeiden hankinta Saksan markkinoille.

Myönnytys on voimassa 24 vuotta ja se voidaan uusia kahdeksitoista vuodeksi. Maan vuokra on kaksitoista puutaa viljaa desjatiinaa kohden, mutta maa tuottaa talonpoikaisenkin hoidon alaisena keskimäärin 100 puutaa vuodessa ja hyvinä vuosina 150 puutaa desjatiinaa kohden. Vuokra on siten noin 10 prosenttia sadosta, verovapautta voidaan pyytää kuivuuden sattuessa. Lisäksi on maksettava elintarveveroa, mihin menee toinen 10%.

Kolmeen vuoteen ei viljaa voida myydä ulkomaille ja sen jälkeen pidättää Ukrainan hallitus itselleen oikeuden olla ensimäisenä ostajana sillä hinnalla, kuin mitä ulkomailla tarjotaan. Se seikka, että viljaa voidaan myydä ulkomaille, on huomattava myönnytys.

Työläisten kommuunit, jotka saapuvat maata viljelemään, eivät maksa mitään veroa, mutta heitä kohdellaan kuin tavallisia talonpoikaisomistajiakin, mutta ne ovat vain elintarveverotuksen alaisia. Ne saavat paljon enemmän maata, kuin tavalliset talonpojat siksi, että ne tuovat tullessaan maanviljelyskoneita ja siksi niiden osotetaan viljelemään enemmän. Hyvitykseksi tästä vaaditaan niitä ylläpitämään uudenaikaista maanviljelyskommuunia, minkä tulee olla esimerkkinä ympäristölle.

Eräs sellainen kommuuni, Migaevossa lähellä Odessaa, on hallinnollisessa suhteessa esimerkkinä koko Venäjälle. Sen muodostavat Amerikasta saapuneet farmarit. Ryhmä sai käytettäväkseen 3,200 eekkeriä maata, rikasta mustanmullan maata. Kommuuniin kuuluu 150 henkeä.

Turkki voi viivyttää rauhan solmiamista

Konstantinopoli. — Päätösvaltaisen edustajamäärän puutteessa on Angoran kansallisen eduskunnan kokoontuminen lykätty kesäk. 30 päivään.

Jos silloin on läsnä tarpeellinen määrä edustajia, niin eduskunnan jäseniä tullaan uusi eduskunta muodostamaan, mutta ellei päätösvaltaista määrää uusia jäseniä ole, tulee vanha eduskunta kokoontumaan edellyttäen, että niitä on tarpeellinen määrä. Kumpaakin mahdollisuutta epäillään ja arvellaan eduskunnan kokoontuvan vasta elokuulla, joka tulee viivyttämään Lausannessa valmistuvan odotettavan rauhan sopimuksen hyväksymistä.

Keksijä Marconia syytetään kavalluksesta

Rooma. — Senaattori William Marconia, joka toimi hiljattain Rooman Disconto pankin johtokunnan puheenjohtajana, syytetään toisten pankin johtokunnan jäsenien öhella petoksesta, jonka väitetään tehdyn heti sanotun pankin konkurssitilaan julistamisen jälkeen kahdeksantoista kuukautta sitten. Marconia eritoden syytetään 360,000 liiran (noin $17,000 nykyisen kurssin mukaan) kavaltamisesta. Senaatti ei myöntynyt rojaalisen syyttäjän vaatimukseen vangitsemiskäskyn antamisesta Marconia ja Marquis Solaria vastaan, viimeksimainittu toimii nykyään Marconin langattoman sähkösanomayhtiön italialaisen haaran liikkeenhoitajana. Marconi ei ole käynyt italiassa useampaan kuukauteen ja ilmoitetaan hänen myyneen tai muuten hävittäneen kaiken Italiassa olevan omaisuutensa.

Sateet sammuttaneet metsäpalot White Riverin alueella

Ottawa. — Tänne saapuneet viimeiset tiedot kertovat White Riverin alueella riehuneiden metsäpalojen käyneen vaarattomiksi sateiden sammuttamina. Paloja oli sammuttamassa 2,000 miestä, Port Arthurista, Fort Williamista, Sault Ste Mariesta ja muutamia North Baysta asti.

Ranska kieltää Saar laakson hallintaan sekaantumisen

Pariisi. — Ranska ei tule sallimaan kansainliiton sekaantumista Saar laakson hallintaan, ilmoitetaan täällä. Hallitus tulee estämään kaikki Genevan järjestön taholta tehdyt sekaantumisyritykset ja edelleen ei tule antamaan Lord Robert Cecilin käyttää liittoa voittaakseen työläisten ääniä ja kannatusta Saar laakson hallinta kysymykseen sekaantumisella.

Äiti surmannut perheen

Trinidad, Colo. — Lukittuaan itsensä ja kolme lastaan huoneeseen kotonaan Morley hiilikaivoskämpikö1lä, ampui Mrs. John Yank kuoliaaksi kaksi lapsistaan, yhdeksän vanhan poikansa ja kuuden vanhan tyttärensä ja haavoitti vuoden vanhaa poikaansa, tämän tehtyään käänsi hän aseen itseään kohden sillä seurauksella, että kuolema seurasi paikalla. Vaimon arvellaan saaneen äkkinäisen mielisairauskohtauksen perhettä kohdanneen surullisen tapahtuman johdosta, hänen miehensä murskaantui kuoliaaksi Morley kaivannossa toista viikkoa sitten. Tämäkin on yksi esimerkki siitä epätoivoisesta asemasta mihin työläisäidit joutuvat nykyisen järjestelmän vallitessa perheensä turvaamisessa tuiksi turvallisuus välineitä vailla olevissa työpaikoissa.

Metsäpalot Quebecissa sammuvat

Montreal. — Laurentian piiristä tulleiden tietojen mukaan on siellä viimepäivinä riehuneet metsäpalot saaneet vähemmän vaarallisen luonteen. Lauantaina ja sunnuntaina satoi vähän sammuttaen uhkaavia metsäpaloja niin paljon, että nyt arvellaan tulen uhkaamien alueiden olevan turvassa.

Albertan tulvavedet laskevat

Calgary, kesäk. 3 p. — Tiedot alueelta jossa tulva on tehnyt tuhoa kertovat tulvavesien alkaneen sateen lakattua laskemaan nopeasti ja vaaran olevan ohi. Tulvan tekemät vahingot arvioidaan 100,000 dollariksi.

Eli ikänsä 81 vuotta syntymäpaikassaan

Windsor, Ont. — Miss Christine Langlois, 81 vuotias Essex kauntissa asunut vanhus kuoli muutama päivä sitten kotonaan Windsorissa, jossa hän syntyi vuonna 1841. Hän syntyi, eli ja kuoli samassa talossa.

Mexicossa verisiä mellakoita

Mexico City. — Durango Citystä saapuneissa sanomalehtisähkösanomissa sanotaan että siellä on uskonnollisluontoisissa mellakoissa kuollut kymmenen ja haavottunut 17 henkilöä, niistä kahdeksan vaarallisesti, kun katolilaisten pappien kiihottama joukko hyökkäsi hallituspalatsin kimppuun protesteeraamaan lakia vastaan joka säätää että 25 pappia enempää ei saa olla millään uskonlahkolla valtiossa.

Verinen mellakka kehittyi protestiksi aiotusta mielenosotuksesta lakia vastaan. Komitea huomattavia katolilaisia mukanaan 3,000 henkilöä marssi hallituspalatsille vaatimaan kuvernööriä ja lainsäätäjäkunnan peruuttamaan lain. Sillä aikaa kun joukon edustajat olivat odottamassa virkailijain puheillepääsyä, joukoille pitivät useat kiihkoisa puheita ja lopuksi tuli joukko niin kiihkoisaksi että alkoi pommittaa hallituspalatsia kivillä. Vahdissa olevat ratsupoliisit ampuivat väkijoukon yli varotuslaukauksen, jolloin väkijoukko hyökkäsi poliisien kimppuun riisumaan heiltä aseet. Tämä johti villiin ampumiseen, missä kuoli kolme poliisia ja seitsemän siviilihenkilöä.

Lain hyväksyminen noin 10 päivää sitten aiheutti suurta kiihtymystä ylivaltion (katolilaisten pappien keskuudessa), missä «normaalisesti» on 250 katolilaista pappia. Kirkkoruhtinaat ovat antaneet «ultimaattumin» että jumalanpalvelukset tullaan lopettamaan ellei lakia peruuteta (niinkuin moinenkin uhkaus jotain «vahinkoa» tekisi).

Sotaväki on nyt vahtia pitämässä Durangossa.

Useita liikerakennuksia palanut Niagara Fallsissa

Niagara Falls, Ont. — öljyuunin alkama tulipalo poltti Bridge kadulla useita liikerakennuksia aiheuttaen noin 20,000 dollarin vahingon viime lauantaina. Mrs. Doughty niminen nainen oli aamulla tehnyt tulen öljyuuniin ja mennyt uudelleen nukkumaan, uuni oli jotenkin kuumentunut liikaa ja sytyttänyt rakennuksen palamaan. Mrs. Doughtyn joka oli nukkunut niin sikeästi ettei huomannut kotinsa palamista, saivat tulta sammuttamaan rientäneet palokuntalaiset kannettua ulos palavasta rakennuksesta, siten pelastaen hänet varmalta palamiselta.

Lakko uhkaa katuvaunuliikennettä Chicagossa

Chicago. — Chicagon katuvaunuliikennettä uhkaa 2,000 radanlaskijan ja korjaajan lakonuhan takia seisahdus. Korjaajat ja radanlaskijat toimittavat parhaillaan äänestystä lakkoon menosta, jotka asemien sähkötyöläisten kanssa pysäyttävät liikenteen kokonaan. Tämän lisäksi ovat he varmoja kaikkien sähkötyöläisten kannatuksesta.

Neuvottelut kiinalaisten rosvojen kanssa alettu

Peking. — Uudet neuvottelut kiinalaisten rosvojen vankina olevien vapauttamiseksi on alettu ja toivotaan niiden johtavan vankien vapauttamiseen. Kiinalaisten sotajoukkojen piirittämänä on rosvojen asema vakava ja ovat he nyt esittäneet uudet ehdot perääntyen ennemmin esittämistään vaatimuksista pyytävät he ainoastaan armeijaan uudelleen ottamista.

Saksa tekee uuden tarjouksen

Berlin. — Päivää ei ole vielä määrätty jolloin Saksan uusi virallinen sotakorvaustarjous tullaan esittämään liittovalloille. Hallituksen taholta ilmoitetaan, että ministeristö ei ole vielä päässyt yksimielisyyteen korvauskysymyksessä. Yleisesti arvellaan nootin valmistuvan tämän viikon ajalla ja tulee siihen sisältymään lopullinen korvaustarjous, jolle tullaan lainsäädännön kautta hankkimaan varmat takeet.

Kommunisteja on määrätty karkotettavaksi

Chicago. — Neljä St. Josephissa, Mich. syytteeseen asetetuista kommunisteista tullaan karkottamaan Yhdysvalloista. Työsihteeri Davisin liittohallituksen komissionerille lähettämän karkotusmääräyksen mukaan tullaan Philip Aronberg ja Norman Tallentyre, Chicagosta ja Alex Ball ja Joseph Zack, New Yorkista karkottamaan. Heitä syytetään «Yhdysvaltain liittohallituksen väkivaltaisen kukistamisen vaatimisesta» ja tullaan heidät toimittamaan siirtolaisviranomaisten käsiin tämän kuukauden kuluessa.

Kansalaissota uhkaa Saksia

Työläisten ja porvariston välit kireällä. Kaksi asetettua voimaa katselee toistensa liikkeitä karsain silmin. Työläiset aseman herroina.

Berlin. — Saksi on kypsä kansalaissodalle. Sen syttyminen riippuu hallituksen toimenpiteistä elintarpeitten hintojen kontrolleeraamisessa ja teollisuuspohattain ottamasta kannasta sosialistien ja kommunistien vaatimaan palkkain kohottamiseen kultapohjaa lähentelevälle kannalle. Saksissa ei ole koskaan ollut työläisten ja porvarien välit niin kireällä kuin ne ovat tällä hetkellä. Välien kireyttä terästää sekin että hallituksessa olevat sosialistit ja kommunistit alkavat yhä enemmän toimia käsikädessä. Berliiniläinen sanomalehtikirjeenvaihtaja tiedottaa, että Saksi' on salaisen kansallissodan kourissa ja jos se puhkeaa ilmi liekkiin on mahdoton päättää mitä kaikkea sitä mahdollisesti tulee seuraamaan, sillä Saksa ei ole koskaan ollut niin kypsä sisäiselle taistelulle.

Saksissa on kaikki asestettuja, myönsi sisäasiain ministeri Liebmann kirjeenvaihtajalle. Kuusi tuhatta aseen kantolupaa on annettu viimepäivinä, joista jokainen antaa rajattoman oikeuden ostaa aseita. Kaikki työläiset kantavat neuvostotähtiä ja muita punaisia merkkejä porvariston kantaessa sotamedalleja y.m.

Vaikkakin sosialistiset jo kommunistiset «Hunderschaftenit» poliisit ainoastaan kontrolleeraavat Dresdenia ja Bautzenia, ovat ne kuitenkin laillisesti tunnustettuja jokaisessa teollisuuskeskuksessa ja niin ollen todellisia aseman herroja Saksissa. Kansalliset poliisit «Schupot» ovat pois Dresdenin kaduilta, mutta «Kansalaisten Liitto» on virallisesti ilmoittanut hallitukselle, että he ovat perustaneet itsepuolustus järjestöjä puolustaakseen porvaristoa proletaaristen «Sadan Komppaniain» mahdollisilta hyökkäyksiltä. Näin ollen on Saksissa kaksi asestettua voimaa, jotka kumpikin pitävät tarkasti silmällä toistensa liikkeitä. Edelleen Saksissa on 300,000 työtöntä, joka jo sinänsä on riittävä lähde rauhattomuuksiin. He saavat päivittäistä avustusta, mutta hintain kaksin- ja kolminkertaistuessa viikon kuluessa suurin osa heistä on nälkäisiä elleivät juuri nälkään kuolemassa. Proletaariset poliisit kontrolleeraavat näitä työttömiä ja porvaristo pelkää sitä päivää jolloin he johtavat näitä työttömien suurilukuisia joukkoja. Sentähden, että sosialistit ja kommunistit ovat niin voimakkaita Saksissa ovat nationalistit keskittäneet sosialistivastaisen toimintansa ratkaisevaan kamppailuun varustautumiseen.

15 rakennusta palanut New Brunswickissa

St. John, N. B. — Tuli joka pääsi tuntemattomalla tavalla irti Sussex nimisessä kauppalassa, noin neljäkymmentä mailia täältä, tuhosi iltaan mennessä kymmenen rakennusta yhdeltä ja viisi toiselta puolen kauppalan liikekatua.

Muurarien lakkoa yritetään sopimukseen

New York. — Thomas Williams, Yhdysvaltain työdepartementin ekspertti sovittelija on saapunut New Yorkiin ja yrittänyt päästä sovittelemisen alkuun muurarien ja Mason Builders Associationin välillä. Hän kuitenkin selittää, että tilanne on todella kiusallinen ja että mahdollisuudet ovat sangen pienet.

Williamsin sanoja käyttäen ovat työnteettäjät ja muurarien jäsenet keskenään ilman ulkopuolisten apua sovitelleet riitaisuutensa kolmenkymmenen vuoden ajan, ne tuntevat toisensa aivan liiaksi hyvin, ovat kuin «toraan joutunut mies ja vaimo», joilta kummaltakin saa siipeensä kun väliin yrittää mennä.

Williams selittää, että työdepartementilla ei ole mitään valtuuksia pakottaa riitapuolia keskenään sovintoon. Se voi ainoastaan tehdä esityksiä.

Lakkokomitean tiedonannon mukaan on kaksi urakoitsijaliikettä entisten lisäksi allekirjoittanut sopimuksen, minkä mukaan muurareille tullaan kahden seuraavan vuoden kuluessa maksamaan $12 päivässä palkkaa. Kaikkiaan on tähän mennessä 16 urakoitsijaliikettä antautunut ja allekirjoittanut sopimuksen, sekä muutenkin jokaisessa yksityiskohdassa taipunut union vaatimuksiin ja ehtoihin.

Metallivasojen maalarit ovat saaneet työnteettäjät allekirjoittamaan sopimuksen, mikä myöntää työläisille tämän vuoden loppuun saakka $10 päiväpalkan. Sopimus koskee 1,800 työläistä.

Työnteettäjien n.k. 25:n komitean kokouksessa annettiin raportti kunkin työnteettäjäyhdistyksen jäsenen tilasta lakossa. Tämän komitean kokouksessa kerrotaan käyneen selville, että työnteettäjät ja vanhoilliset union johtajat suunnittelevat yhdessä käydä lakon sovittelemiseen käsiksi. Vielä ei kuitenkaan ole neuvotteluja aikaan saatu, mutta hankkeissa kuulemma ollaan. — Eteenpäin.

5,074 loukkaustapauksesta korvausta toukokuulla

The Workmens Compensation Board (Työläisten korvauslautakunta) on lautakunnan antaman raportin mukaan myöntänyt korvausta toukokuulla kaikkiaan 430,057 dollaria. Huhtikuulla nousi työläisille myönnetyt korvaukset 477,428 dollariin. Loukkaustapauksia ilmoitettiin lautakunnalle toukokuulla kaikkiaan 5,074 joista 29 oli kuolettavia, huhtikuulla nousi niiden luku ainoastaan 4,502 joista 20 oli kuolettavia.

Persian maanjäristys vaatinut 1,000 ihmisuhria

Teheran, Persia. — Useita satoja ruumiita on jo löydetty Turbat-i-Haidarissa, pieni persialainen kauppala Khorassa, jonka maanjäristys tuhosi toukok. 26 p. tänne tulleen tiedon mukaan. Samassa tiedossa kerrotaan surmansa saaneiden luvun nousevan 1,000 henkilöön ja kolmenkymmenen kylän tuhoutuneen. Persian hallituksen ilmoitetaan lähettävän avustusjoukkoja alueelle.

Vasikka painoi syntyessään ainoastaan 9 paunaa

Pembroke. — John Daly & Sons maatilalla Quyonissa, Que. syntyi hiljattain vasikka, joka syntyessään painoi ainoastaan yhdeksän paunaa. Vasikkaa pidetään pienimpänä mitä Canadassa on koskaan syntynyt.

Venäläiset kaapanneet japanilaisen laivan

Tokio. — Venäjän Siperiassa olevat neuvostovirkailijat ovat kaapanneet japanilaisen kalastajalaivan ja vanginneet laivan seitsemänkymmentäkaksi miestä käsittävän miehistön, tavattuaan heidät kalastamassa seitsemän mailin rajan sisäpuolella. Kalastajia ei ole ennemmin häiritty elleivät ne ole olleet kolmen mailin rajan sisällä.

Kieltolaki kumottu New Yorkissa

Albany, N. Y. — New Yorkin valtion kuvernööri, Smith on allekirjoittanut lainsäätäjäkunnan hyväksymän valtion kieltolain kumoamislain ja laki astui heti voimaan hyväksymisen jälkeen. Paitsi tätä, kuvernööri Smith antoi pitkän selostuksen menettelynsä syistä, missä hän asettuu epäsuorasti kieltolakia vastaan. Hän sanoo, että Volsteadin laissa oleva määräys puolen prosentin alkoholista on fanaattien kuivan työtä ja vaatii että kongressi muuttaisi lakia yleisen mielipiteen mukaiseksi — mikä kai on, että saisi myydä millaisia väkijuomia tahansa. Että kuvernööri Smith on ajamassa viinaporhojen asiaa käy ilmi jo siitä, että hän kannattaa että valtioilla olisi valta määrätä millaisia juomia se haluaa rajojensa sisällä valmistaa ja myydä. Smith sanoo kunnioittavansa perustuslakia ja sen 18 lisäystä yhtä hyvin kuin kuka tahansa — mutta siitä huolimatta hän väittää että määrittely väkijuomista Volsteadin laissa ei ole «rehellinen» ja kansan tajunnan mukainen. Kongressin pitäisi päättää koko maata käsittävästi miten paljon alkohoolia saa olla juomissa, joita kuljetetaan yli maan ja itsekukin valtio saisi päättää itseään varten minkä se katsoo väkijuomaksi.

Vaikkapa kuvernööri Smith on hyväksynytkin Mullan-Gagen kieltolain peruutuksen, niin tämä ei vielä merkitse sitä, että viina saisi vapaasti virrata New Yorkin valtiossa, sillä liittohallituksen hyväksymä kieltolaki on New Yorkin valtioonkin nähden voimassa kuten ennenkin. Peruutus koskee ainoastaan New Yorkin valtiossa laadittua kieltolakia. Tämän jälkeen New Yorkin valtion viranomaisten taholta ei tulla mitään tekemään kieltolain voimaanpanemiseksi, vaan se tehtävä jää yksistään liittohallituksen kieltolakivirkailijoille. Jos mieli panna kieltolaki voimaan New Yorkin valtiossa vähänkään nuukasti, niin liittohallituksen täytyy lisätä kieltolakivirkailijoita New Yorkin valtiossa, joko muualta sinne siirtämällä tai lisää nimittämällä — kolmas mahdollisuus ollen että pitää saman virkailijajoukon edelleen ja antaa salakaupan kukoistaa.

Jokatapauksessa Smithin ja New Yorkin valtion lainsäätäjäkunnan menettelyllä on annettu isku kieltolaille. Smith on nyt sankari, erikoisesti demokraattisten pomojen mielestä. Jopa on riennetty selittämään että Smithistä tehdään presidentin ehdokaskin — sen «sankarillisen» teon takia, että hän peruutti kieltolain.

Viinaporhot ovat erikoisen iloisia, kautta maan, kun maan väkilukuun nähden suurimmassa valtiossa on kieltolaki peruutettu.

Selostuksessaan Smith hiukan nälvii Hardingiakin, koskeva valtioiden autonomiaa. Smith haluaa puolustaa valtioiden oikeuksia.

— Työmies.

Teki itsemurhan Daughertyn huoneustossa

Washington. — Jesse W. Smith 52 vuoden vanha presidentti Hardingin ja Daughertyn ystävä löydettiin kuolleena kuulan lävistämänä viimeksimainitun huoneustossa täällä viime keskiviikkona. Poliisit sanovat revolverin löydetyn ruumiin läheltä ja pidetään tapahtumaa itsemurhana. Smith on entinen liikemies ja oli vierailulla täällä. Testamentti päivätty toukok. 28 p. löydettiin ruumiin vierestä, jonka sisältöä ei ole julaistu.

Bulgaria vaatii pääsyä Aegean merelle

Lausanne. — Bulgaria on tehnyt toisen protestin hiljattain Lausannessa tehtyä päätöstä vastaan, jonka mukaan Turkki antaa Bulgarialle kulkuoikeuden Karagtchin läpi vaatien pääsyä Aegean merelle alueen läpi joka ei ole Bulgarian eikä myöskään autonominen ja väittää kulkuoikeuden myöntämisen Karagtchin läpi olevan mieletöntä ilman pääsyn myöntämistä etelään Aegean merelle. Bulgaria edelleen sanoo, että ellei tätä kysymystä selvitetä tulee se olemaan uusien Balkanin vaikeuksien aiheuttaja tulevaisuudessa.

Rauhattomuus jatkuu Ruhrin lakkoalueella

Uusia lakkoja puhkeaa ja kommunistien jahtaaminen jatkuu.

Berliini. kesäk. 4 p. — Samaan aikaan kun saksalaiset poliisit vangitsevat satoja kommunisteja lakot jatkuvat useilla kaivoksilla ja uusia lakkoja puhkeaa. Kaikesta päättäen näyttää siltä, että lakkoliike ei ole vielä menettänyt tehokkuuttaan täydellisesti vaikkakin miehet ovat toisin paikoin päättäneet palata työhön.

Uusia lakkoja

Uusia lakkoja ilmoitetaan puhjenneen Wupperdalin ympäristöllä. Bochumissa ja Dortmundissa on useita teollisuuslaitoksia joutunut uusien lakkojen takia seisomaan. Barmenissa ilmoitetaan kolmen suuren teollisuuslaitoksen työläisten menneen lakkoon.

Kommunistien jahtaaminen jatkuu

Saksalaiset poliisit, jotka ovat uudelleen saaneet luvan toimia alueella kommunistien vaikutusvallan heikentämiseksi työläisten keskuudessa, jahtaavat kommunisteja vangiten kommunisteiksi epäilemiään sukupuoleen katsomatta. Dortmundissa ovat he vanginneet tähän mennessä noin 500 «punaista» joiden kaikkien poliisit väittävät olleen asestettuja. Hoerdessa on tiedon mukaan vangittu 50 joiden joukossa sanotaan olleen useita naisiakin.

Canadalaiset saaneet rautatien rakennusurakan Kiinasta

Vancouver. — Sun Yat Senin hallitus on antanut 1,200 mailin rautatien rakennusurakan etelä-Kiinaan täkäläiselle Northern Construction Co:lle. Kontrahti allekirjoitettiin yhtiön varapresidentti C. V. Cummingsin vieraillessa Kiinassa hiljattain. Cummings on myöntänyt jutun todenperäisyyden äskeisessä haastattelussa erään sanomalehtiraportterin kanssa, mutta kieltäytynyt antamasta yksityiskohtaisempia tietoja asiain nykyisellään ollen.

Rautatien rakentamisen arvioidaan nousevan $25,000,000 ja $35,000,000 välille ja tullaan sillä yhdistämään Kwangsi ja Yunnan maakunnat.

Tuli tuhonnut useita rakennuksia Montrealissa

Montreal. — Kadunväli vanhoja rakennuksia paloi Montrealin laitakaupungilla aikaseen sunnuntai aamuna. M. Bierbier niminen viisi henkinen perhe oli joutua tulen uhriksi yhteen palavista rakennuksista, mutta pelastuivat kuitenkin yövaatteissaan palavasta kodistaan. Vahingon arvellaan nousevan 12,000 dollariin.

Myrsky tehnyt tuhoa Manitobassa

Winnipeg. — Margaret piiristä tulleissa tiedoissa kerrotaan siellä raivonneen myrskyn tehneen paljon vahinkoa viljelyksille ja myrskyä seuranneen ankaran sateen johdosta noussut tulvavesi vei 12 maantiesiltaa Canadian National rautatien vierellä Margaretin ja Dunrean välillä, tuhoten rautatiepengertä seitsemästä kohden.

Morgan antaa itävallalle lainan

Pariisi. — J. P. Morganin kumppani Thomas Lamont vahvisti eilen illalla täällä tiedon, jossa kerrotaan J. P. Morgan & Co:n tulevan antamaan Itävallalle 25,000,000 dollarin lainan seitsemän prosentin korolla. Lainan ovat takaamassa Ranska, Suur-Britannia, Italia, Tshekko-Slovakia, Belgia ja Sveitsi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista: 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vallankumoussiemen elää karussakin maaperässä

Japanissa ilmestyy «Uuden ihmisen yhdistyksen» kustantamana kuukausijulkaisu, joka kantaa venäjänkielellä kirjoitettua nimeä: Kansa. Mainitun yhdistyksen jäsenet ovat Tokion yliopiston oppilaita ja yleensä opiskelevaa nuorisoa. Suuri yleisö tutustui tähän yhdistykseen senkautta, että sen jäsenet noin vuosi sitten salaa painattivat ja levittivät erään venäläisten kommunistien japanilaisille valtausjoukoille osoittaman julistuksen. «Kansan» äskeisessä numerossa julkaistiin artikkeli, jossa Japanin kansaa kehoitettiin luomaan parempi maailma, mikä Neuvosto-Venäjällä on jo toteutettuna. Eräässä toisessa lehden artikkelissa taas osoitettiin, etteivät nälänhädät enempää Venäjällä kuin muissakaan maissa olleet mitään tavatonta. Nälän vaivat eivät olleet mitään neuvostojärjestelmän tuotetta. Lisäksi selostettiin kirjoituksessa proletaarisen diktatuurin olemusta ja todistettiin bolshevistisen taktiikan ja neuvostovallan uuden taloudellisen politiikan oikeudellisuus, neuvostovallan, tuon parhaimman hallinnon, mitä Venäjällä on koskaan ollut. Samoin on «Kansa» julkaissut Leninin kirjasen luontaisverotuksesta. Tämä kuukausijulkaisu on jo sellaisenaan mielenkiintoinen ilmiö, ja lisäksi on se keisarillisen yliopiston oppilaiden puhetorvi, yliopiston joka on tunnettu Japanin vanhoillisimpana laitoksena ja jonka tehtävänä on ollut kasvattaa japanilaisen imperialismin byrokraatteja ja porvariston nöyrämielisiä lakeijoja. Eräissä toisissakin julkaisuissa on ollut samansuuntaisia kirjoituksia, ja ankarasta sensuurista huolimatta on japaninkielelle saatettu useita sosialismin merkkiteoksia, kuten Marxin, Engelsin, Leninin ja Trotskin tuotteita y.m.

Täten edistyy Japanissa työväenliike kaikista militaristisen hallituksen vainotoimista huolimatta. Kumouksellisten ihanteiden salapropaganda jatkuu ja kasvaa sotilasten ja työläisten keskuudessa. Japanilainen nuoriso on herännyt ja astunut vallankumouksen tielle. Venäläis-japanilaiseen sotaan saakka oli maan nuorison harrastuksena länsi-eurooppalaisen tiedon omaaminen. Siitä lähtien aina maailmansotaan oli polttavimpana tunnuslauseena: «Paikan valtaus auringoalla.» Mutta maailmansota ja sen jälkeinen kriisi ovat opettaneet japanilaisen nuorison ymmärtämään, että nykyinen järjestelmä on juuriaan myöten hävitettävä ja kapitalismi tuhottava. Siksi katsoo nuoriso luottavasti Neuvosto-Venäjään ja vallankumoukselliseen liikkeeseen sekä uskoo, että vallankumous on kaikkien kansain ainoa ulospääsytie.»

Osuustoimintaliike ja kommunismi

Yleensä ovat vallankumoukselliset sosialistit ja kommunistit käsitelleet vähän osuustoimintakysymystä. Useat toverit ovat käsittäneet osuustoimintaliikkeen suuren merkityksen sen yhteiskunnallisen muuttumisprosessin aikana, jonka aikamme teollisuus on synnyttänyt, vaikkakin juuri osuustoiminnassa kapitalistisen herruuden aikana esiintyy tavallisesti pikkuporvarillinen henki ruumiillistuneena. Tässäkin kysymyksessä on otettava huomioon Venäjän vallankumous, ennenkuin voidaan saada selvää käsitystä osuustoimintaliikkeen hyödystä siirryttäessä kapitalistisesta yhteiskuntajärjestelmästä kommunistiseen. Kommunististen teorioiden sovittaminen käytäntöön ei ole mikään helppo asia. Kapitalistisen talousjärjestelmän monimutkaiset muodot, jotka osuustoimintaelämässä pelaavat milloin suurempaa milloin pienempää osaa, asettavat niiden eteen kaikenlaisia vaikeuksia.

Samoinkuin ei valtiollisen pakkovallan muoto työväen käsissä ole mikään aate, vaan välttämättömyys, josta ei kukaan vallankumouksellinen voi, eikä saa vapautua, samoin täytyy myöskin määrätyn osan taloudellista järjestökoneistoa joutua välitilanteeseen, jotta se ilman suurempia vaikeuksia voitaisiin johtaa kollektiivistä järjestelyä kohti. Ei ole kovin vaikeata kuvitella itselleen miten pankkien, vakuutuslaitosten, laivaliikenteen, suurtilojen, trustien y.m. yhteiskunnallistuttaminen tapahtuisi, mutta paljon vaikeampaa on käsitellä kuinka tuottajien ja kuluttajien välinen kulutustarpeiden vaihto ja jako samoinkuin kuluttajien käsityöläisten ja pikkutilallisten j.n.e. keskeinen vaihto yhteiskunnallistutetaan.

Osuusliikkeet ovat tällaisia ylimenomuotoja. Ne ovat kaikkialla kapitalismin keskellä eläviä kauppayhtymiä. Mutta ne eivät käytä pääomaa riistotarkoituksiin, vaan päinvastoin lopettaakseen pääomalle olennaiset ansiottomat tulot. Osuusliikkeet oikein hoidettuna käyttävät hyväkseen, mutta eivät palvele pääomaa ja rajoittavat sen oikeuksia pelkkään korkoon ja vuokraan.

Osuusliikkeet ovat jo pyrkineet säännöstelemään tuotannon ja kulutuksen suhteita ja rajoittamaan kapitalistista kilpailua joka perustuu yksinomaan voiton saantiin.

Mutta osuustoiminta ei nykyoloissa voi ulottaa toimintaansa kaikille aloille, kuten eräät reformistiset osuustoimintamiehet, osuustoimintaliikkeen kannattajien vallankumouksellista toimintaa heikontaakseen, tahtovat uskotella. Osuusliikeiden toimintaa rajoittaa kapitalististen trsutien valtiomonopooli, pankkien y.m. toiminta. Osuustoiminnan merkitys onkin talouselämässä hajallaan kamppailevien yksilöiden yhdistäminen ja kasvattaminen käsittämään yhteiskunnallistuttamisen välttämättömyyttä. Voidaan siis vain vähitellen päästä yhteiskunnallistuttamista kohden, mikäli ei tahdota loihtia esiin vaarallista taantumuksellisuutta, jota proletariaatin vastustajat käyttäisivät heti hyväkseen. Tässä suhteessa ovat erittäin mielenkiintoisia ne kokemukset, joita Neuvosto-Venäjällä on saatu.

Osuustoimintaliikkeellä on useimmissa maissa melkein puhtaasti individualistinen luonne: mahdollisimman suuren voittosumman hankkiminen. Useissa osuusliikeissä on liikepääoma melkein puhtaasti osakemaksuista tahi jäsenten säästösijoituksista koottu, jotka milloin tahansa voidaan ottaa pois liikkeestä. Palveluskunnan palkat ovat paikkakunnalla vallitsevien tapojen mukaiset, joskin hiukan paremmat kuin vastaavanlaatuisissa yksityisliikkeissä. Mutta näin järjestetty osuustoimintaliike ei mitenkään kehitä kommunismin toteuttamiselle tarpeellista mielialaa, vaan mahdollisimman yksilölliset edut ovat sen selvänä tarkoitusperänä.

Toisin ei ole asianlaita tuotanto-osuuskunnissa. Jos onkin joskus periaatteena samanlaisten maksujen suorittaminen jäsenille, niin voidaan olla varmat siitä, että ostajan nylkeminen on aivan samanlaista kuin kapitalistisissa liikkeissä. Tuhansia esimerkkejä voitaisiin esittää tämänkaltaisen alhaisen voitonhimon toistamiseksi. Ja juuri nämä vuosikymmenien kuluessa saadut kokemukset ovat antaneet meille aiheetta ryhtyä luomaan niitä perusteita, joita kommunistinen tai ainakin kommunismiin tähtäävä osuustoimintaliike edellyttää. Näiden perusteiden pohjana on koettaa saada aikaan todella kollektiivista toimintaa osuusliikkeiden jäsenten keskuudessa ja poistaa niinpaljon kuin mahdollista kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kehittämää individualismia.

Kommunistien yhtenä tehtävänä olisi siis taistella kaikkea yksilöllistä voiton himoa vastaan osuustoimintaliikkeessä. Ja maksettakoon palkat niin tasapuolisesti kuin suinkin. Näiden vähäisten toimenpiteiden puolesta taistellakseen ei oikeastaan tarvitse olla mikään kommunisti, mutta kuitenkaan eivät niitä kaikki osuusliikkeet ole hyväksyneet. Ne ovat kuitenkin välttämättömiä, jotta osuustoimintaliikkeeltä voitaisiin saada odotettuja tuloksia ja jotteivat muodostuisi vaaraksi osuusoimintaliikkeen vallankumouksellisille tehtäville.

Toisaalta taas muodostaa useitten osuuskauppaliikkeitten luokkien yhteistoimintaan perustuva järjestelmä, jossa niin rikkaat kuin köyhätkin kuluttajat ovat samanlaisten määräysten alaisia jonkunlaisen taloudellisen kansanvallan, joka osuustoiminnassa johtaa samanlaisiin tuloksiin kuin n.s. poliittinen kansanvalta, väärentämällä yhteenliittyneitten työläisten luokkataistelua. Tämä yhteistyö, jonka perusedellytyksenä on puolueettomana pysyminen luokkataisteluun nähden, johtaa luonnon välttämättömyydellä yhteistyöhön itse kapitalistisen järjestelmän kanssa. Ja vahingoittaa siis työväen osuustoimintaliikkeen edellytyksiä. Tämä kysymys on kyllin tärkeä ansaitakseen kaikkien työläisten huomion, sillä osuustoimintaliike on kutsuttu täyttämään suurta ja tärkeätä tehtävää.

— Amerikan rautateiden palveluksessa työskentelevien 1,685,164 työläisten keskimääräiseksi viikkopalkaksi saadaan valtioiden välisen kauppakomissionin tilastojen mukaan $25.89 viikossa. Niihin kuuluvat verrattain hyvää palkkaa nauttivat junankuljettajat ja kaikki muut. Viime lokakuun aikana oli 352,202 rautatietyöläisen keskimääräinen kuukausitulo $80.00 kuukaudessa. Maan rautatietyöläisistä ansaitsee vähemmän kuin sata dollaria kuukaudessa yli puoli miljoonaa. Ratojen korjaus- ja muut aputyöläiset ovat kaikkein huonoimmin palkatut. Tilastoista käy selville, että palkat yleensä ovat laskeneet vuoden aikana. Kun edellisen vuoden lokakuussa maksettiin radan korjaajille keskimäärin $76.00 niin oli se viime vuoden lokakuussa laskenut $70.00:iin. Signaalimiesten palkka oli niinikään laskenut seitsemällä dollarilla. Mutta rautatietyöläiset eivät saa tehdä lakkoa sillä hallitus ottaa heitä vastaan estetuomion.

Vilkaisuja

Vaarallista rakastumista

Turussa on joku joutomies Vasama joutunut pieneen pulaan liiallisista aherteluista naisväen kanssa. Tämäntapainen asioiminen näyttää muuten olevan varsin ominaista turkulaisille miehille. Rakennusmestari Bäckman on ollut koko talven kiinni ja useita kertoja raastuvassakin tutkittavana naisahvääriensä vuoksi. Hän näet meni kihloihin lähes joka toisen tapaamansa naisen kanssa. Mutta kun niitä kihlattuja alkoi tulla liikaa, ryhtyi hän heitä vanhemmasta päästä myrkyttämään, pitäen kuitenkin tarkkaa huolta, että poistetun morsiamen omaisuus joutuu hänen hoitoonsa.

Nähtävästi on joutomies Vasama huomannut Bäckmannin ammatin sopivaksi hänellekin, koskapa hänkin on ryhtynyt harjoittamaan tukkukihlausta.

Joutomiehen ammatti ei ole muutenkaan kadehdittava, mutta kun siinä joutuu sekaantumaan sellaisiin naisasioihin kuin tämä joutomies Vasama, niin silloin se käy suorastaan kiusalliseksi. Morsiamet näet ovat yleensä sellaista väkeä, ettei ne kauan tyydy ainoastaan siihen morsiamen asemaan, vaan haluavat päästä rouvaksi. Se juuri vei joutomies Vasamankin naisasiat vinoon. Kun ei voinut mennä vihille jokaisen kihlatun morsiamensa kanssa, niin pyrki morsianten kärsivällisyys loppumaan ja samassa tuli rakkauteenkin erinäisiä lovia ja lohkeamia. Seurauksena oli, että sulhasmies näiden eri morsiamien toimesta kutsuttiin korkean raadin eteen. Juttu on siis sama kuin Bäckmanillakin, hiukkasen eri muodossa vain. Bäckman yritti vähentää morsiantensa lukua ja joutui siitä raadin eteen. Vasama antoi kaikkien morsiamiensa elää, mutta hänkin vietiin Pontius Pilatuksen eteen. Tekipä kummin päin tahansa, aina on tulos kuitenkin sama.

Varmaa tässä jutussa on, että Bäckman saa istumista liikojen morsiantensa poistamisesta, mutta yhtä varmaa on sekin, että myös Vasama saa istumista liian laajasta sydämesta.

Tunnehulluus

Muutamat sielutieteelliset analyytikot ovat sitä mieltä, että n.s. tunnehulluus on hyvin usein sekä onnettomien avioliittojen että itsemurhien syynä. Amerikalainen sielutieteilijä, tri A. A. Brill sanoo, että sanomalehtien selostamat jokapäiväiset itsemurhatapaukset, jotka tavallisesti ovat seurauksena hermoston pilautumisesta, saa aikaan eräänlainen alakuloisuuden aiheuttama mielisairaus, sillä vain harvat muut henkiset häiriötilat johtavat itsemurhiin. Hän arvelee, että noin 85—90 prosenttia kaikista itsemurhista tapahtuu tästä syystä. Jos taas tällainen tunnehulluuden tila kohtaa sairasta lievässä muodossa ja hän tuntee itsensä iloiseksi aivankuin olisi nauttinut pari lasia väkijuomia, voi hän helposti heittäytyä kaikenlaisiin hillittömiin seikkailuihin. On paljon naisa, jotka tällaisessa mielentilassa menevät avioliittoon ja saavutettuaan takaisin normaalitilansa tuntevat he syvää pettymystä. Useimmat avioliittodraamat syntyvät tri Brillin otaksuman mukaan sen kautta, että avioliitot rakennetaan tunnehulluuden vallassa.

Elinkustannukset eri maissa

Ottamatta lukuun niitä maita, joissa rahan arvo on suurten vaihtelujen alainen, on viime kuukausina kaikkialla ollut havaittavissa elinkustannustason jatkuvaa vakiintumista. «International Labour Review» ilmoittaa, että vähittäiskauppahinnat seuraavat vain hitaasti tukkukauppahintain liikettä. Saksassa ovat vähittäiskauppahinnat kohonnut markan arvon alentumisen johdosta 50—100 prosentilla verrattuna viime toukok. alussa vallinneisiin hintoihin. Hinnat ovat kohoamassa Belgiassa, Ranskassa ja Puolassa. Itävallassa nousivat hinnat aina vuodesta 1914 v:n 1922 syyskuuhun asti, mutta viime lokakuusta lähtien on ollut havaittavissa vähäistä alentumista, joka johtunee rahan arvon vakiinnuttamistoimenpiteistä. Muissa maissa voidaan myöskin huomata vähäistä hintojen alentumista. Tukkukauppahinnat eivät yleensä viime aikoina ole olenkaan muuttuneet. Muutamissa k o r k e a valuuttaisissa maissa ovat hinnat vakiintuneet 54—64 pros. korkeammaksi kuin ennen sotaa, kuten Yhdysvalloissa, Suur-Britaniassa, Canadassa ja Alankomaissa. Muutamissa muissa korkeavaluuttaisissa maissa ei hintataso ole alentunut näin paljoa. Esimerkiksi Sveitsissä ja Japanissa ovat hinnat 70—90 pros. korkeammat kuin ennen sotaa.

Äänien ja kuvien sähköttäminen samanaikaisesti

«Westminster Gagette» kertoo Lontoon yleisen radioyhtiön saaneen patentin keksintöön, jonka tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi kuvia kuljettavien aaltojen liittämisen yhteen tavallisia langattomia ääniä kuljettavien aaltojen kanssa. Toisin sanoen voi ääniä ja kuvia samanaikaisesti lähettäessä j o k a i n e n henkilö, joka yhdistää nyt keksityn koneen tavalliseen langattomaan v a s t a a nottokoneeseen, kuunnella laulu- ja soittonumeroita ja nähdä esittäjän itsensä. Mikäli lehdelle on ilmoitettu, voidaan tällä tavoin lähettää sekä liikkumattomia että liikkuvia kuvia, jotka esiintyvät lisäksi luonnollisissa väreissään.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Kuollut meri Palestiinassa on noin 1,290 jalkaa alapuolella meren pintaa.

— Pisin sähkösanomakaapeli maailmassa on tyynenmeren kaapeli, joka yhdistää Canadan Australiaan ja New Seelannin kanssa, jonka Vancouveri saaren ja Fanning saaren välillä oleva osa on 3,560 mailia pitkä. Kaapelin kokonaismitta on 8,000 mailia.

— Yhdysvaltain presidentti Harding kuuluu babtistien kirkkokuntaan.

— Kahdeksantuntisen työpäivän käytäntöön ottamista lainsäädännön kautta ehdotettiin Englannissa ensikerran vuonna 1833.

— Maaliskuussa 1922 oli New Yorkissa miljoona telefoonia käytännössä ja tämän vuoden alussa oli niiden luku 1,071,848.

Uusia kysymyksiä

— Mikä on korkein vuori Amerikassa?

— Mitkä ovat kaksi suurinta kaupunkia väkiluvultaan Englannin kuningaskunnassa?

— Minkälaista lintua nimellä «nikkarilintu» tarkoitetaan Englanninkielessä?

— Kuinka suuri oli Canadan ammattiunioiden jäsenmäärä v. 1911?

— Mitä tarkoitetaan Yhdysvaltain motolla «E pluribus unum?»

Työväenluokan voitonvarmuus

Jos ei meillä olisi parempaa varmuutta nykyisen työn tuotteiden jakotavan lähenevästä mullistuksesta sekä kurjuuden ja ylellisyyden, nälänhädän ja mässäämisen räikeästä vastakohdasta kuin tietoisuus, että tämä jakotapa on väärä ja että oikeuden toki täytyy lopullisesti voittaa, niin huonosti olisivat asiamme ja saisimme kauan odottaa. Keskiajan mystikoilla (salavoimiin uskojilla), jotka näkivät unia lähestyvästä tuhatvuotisesta valtakunnasta, oli jo käsitys luokkavastakohtien vääryydestä. Uuden ajan kynnyksellä 400 vuotta sitten, julistaa Thomas Munzer sitä julki koko maailmalle.

Kaikissa porvarillisissa maissa kaikuu sama huuto ja hätä. Ja jos nyt sama luokkavastakohtien ja luokkaerotuksen vaatimus, jolle v:een 1830 asti työtätekevät ja kärsivät joukot pysyivät kylminä, jos se nyt herättää miljoonaisen vastakaiun, jos se valtaa maan toisensa jälkeen, vieläpä samassa järjestyksessä ja yhtä kiihkeästi, kuin kussakin maassa suurteollisuus kehittyy, jos se ihmisijän on valloittanut vallan, joka saattaa uhmata kaikkia vastaansa yhtyneitä valtoja ja olla varma läheisestä voitostaan — niin mistä se johtuu? Siitä, että uusiaikainen suurteollisuus on toiselta puolen synnyttänyt proletariaatin luokan, joka ensi kerran historiassa voi vaatia, ei tämän tai tuon luokkajärjestyksen, ei tämän tai tuon erikoisen luokkaetuoikeuden, vaan ylipäänsä luokkien poistamista; ja joka on siinä asemassa, että sen täytyy toteuttaa se vaatimus, jos mieli välttyä vajoamasta kiinalaisen kulin asemaan. Ja että tämä suurteollisuus toiseltapuolen on luonut porvariston luokan, jolla on yksinoikeutena kaikki tuotantovälineet ja elintarpeet, mutta joka jokaisena huijauskautena ja sitä seuraavan romahduksen aikana on osottanut, että se on kelvoton enää hallitsemaan sen vallasta kasvaneita tuotantovoimia; luokan, jonka johdossa yhteiskunta kiitää turmiotaan kohden kuten veturi, jonka suljettua venttiiliä koneenkäyttäjä ei jaksa avata. Toisin sanoen: se johtuu siitä, että sekä uusiaikaisen kapitalistisen tuotantotavan synnyttämät tuotantovoimat että myös niiden luoma tuotteiden jaon järjestelmä on joutunut polttavaan ristiriitaan sen tuotantotavan itsensä kanssa, jopa siinä määrin, että tuotanto- ja jakotavoissa täytyy tapahtua mullistus, joka poistaa kaikki luokkaerotukset, jotta koko uusiaikainen yhteiskunta ei sortuisi. Tähän kouriintuntuvaan, aineelliseen tosiasiaan, joka välttämättömällä välttämättömyydellä enemmin ja vähemmin tunkeutuu riistettyjen proletaarien tietoisuuteen — tähän, eikä yhden tai toisen tupajussin käsityksiin oikeudesta ja vääryydestä, perustuu uusiaikaisen vallankumouksellisen sosialismin varmuus.

Henkinen kumous

Maailmansodan jälkeinen aika, joka on ihmiskunnan taloudellisen elämän kehityskulkuun luonut sovittamattomat ristiriidat, murrosajan vastakohdat, ei ole jättänyt koskettelua vaille myöskään henkisen elämän, kultturrin piiriä. Jo maailmansodan aikana ilmaantui yksi ja toinen kirjallisella alalla työskentelevä kulttuurin edustaja, ja koroitti äänensä sotaa, tätä historian kulussa ennenkuulumattoman laajaa ja hirveää ihmisteurastusta vastaan. Peittelemättömällä suorasukaisuudella paljastivat he sodan hirvittävyyden seuraukset kaikessa alastomuudessaan, omistaen kuitenkin — mikäli meistä tuntui — liian vähän huomiota sodan syille, niihin taloudellisiin epäkohtiin, jotka sellaiseen kaameaan suurteurastukseen johtivat. Syiden paljastaminen, niitä vastaan taisteleminen ja niiden poistaminen — nämä lähtökohdaksi ottaen olisi näiden kulttuurin edustajien aloittama taistelu saavuttanut monenkertaisesti voimaperäisemmän luonteen. Sillä se olisi johtanut heidät kiinteään yhteistoimintaan sen joukon kanssa, joka on lähtenyt taisteluun nykyisen tilanteen aiheuttaneita syitä, taloudelliseen ja henkiseen kaaokseen johtanutta yhteiskuntajärjestelmää, kapitalismia vastaan. Se joukko on vallankumouksellinen proletariaatti, voimakas, miljoonamääräinen taisteluarmeija, joka horjumatta kulkee eteenpäin vapauttaan kohti. Sen joukon tukemana olisi sotaa vastaan taisteluun nousseiden kulttuurin edustajien sanat saavuttaneet oikeutensa. — Syystä eli toisesta eivät heistä useimmat kuitenkaan tunkeutuneet syiden syvyyksiin, vaan rajoittautuivat seurausten ilmapiiriin. Jo sekin oli suuresta merkityksestä, sillä taistelu henkisen elämän alalla oli jokatapauksessa alkanut.

Uusi suunta oli ilmestynyt kulttuurin tähtirikkaalle taivaalle, ja ennenpitkää, loistivat juuri uuden suunnan edustajat sillä taivaalla kirkkaimpina tähtinä. Toivathan he ajan moraalittomuuteen, sekasortoon ja rikkinäisyyteen puhdistuttamia tuulahduksia, jotka löysivät vastakaiun kärsimysten ja puutteiden kyllästämissä ihmismielissä. Seurauksena oli, että uusi suunta alkoi kasvaa, sen vaikutus laajentua. Opittiin näkemään ja ymmärtämään, että entinen kulttuuri oli tehnyt haaksirikon siitä hetkestä, jolloin se alisti tuloksensa — koulut, teknikan, tieteet, taiteet j.n.e. — ihmisteurastuksen palvelukseen. Se oli muodostunut tarkoitusperilleen vastakkaiseksi, ja alkanut edistyksen sijasta palvomaan taantumusta, oikeuden asemasta väkivaltaa ja jalostuksen asemasta raakuutta, petomaisuutta.

Tämän henkisen vallankumouksen huomattavimmaksi edustajaksi muodostui Clarte yhtymä, joka pian kokosi ympärilleen laajan piirin kulttuurin edustavimpia henkilöitä kaikissa maissa, ja sen lisäksi ovat monet tieteen ja taiteen edustajat yksilöllisesti alkaneet ajamaan samoja uudistuksia, kuten esim. maailmankuulu tanssijatar Saharet, tunnettu tiedemies ja tutkimusmatkailija prof. Nansen ja — monet muut. Henkistä kumousta edustava joukko on hetki hetkeltä muodostunut yhä voimakkaammaksi tekijäksi nykyajan elämässä, ja sen suorittama raivaustyö siirtää rinnan taloudellisen kumoustyön kanssa yhä lähemmäksi sen ajan, jolloinka nykyisen sekasortoisuuden ja rikkinäisyyden tilalle astuu sopusointua ja eheyttä, ja jolloinka ei kulttuurin voimia alisteta hävittävien vaan rakentavien tarkoitusten palvelukseen.

Joskaan ei vielä tähän mennessä taloudellinen ja henkinen kumoustoiminta ole kyllin kiinteästi liittyneet toisiinsa, johtuen siitä että jälkimäinen edelleenkin rajoittuu pääasiallisesti vain seurausten puitteisiin edellisen ottaessa seurausten syyt lähtökohdaksi taistelulleen, lähestyy kuitenkin yhä huomattavammin askelin aika jolloin taloudelliset sekä henkiset kumousvoimat tulevat taistelemaan yhdessä. Ranskalaisten kulttuurinerojen Barbussen ja Rollandin välillä kiistatulee epäilemättä olemaan yhtenä merkityksellisenä johdattimena siihen, sillä heidän keskinäinen polemiikkinsa osoittaa ja opettaa syrjästä seuraajankin ymmärtämään mitä henkisen kumouksen nykyisestä vaiheesta puuttuu, puhumattakaan siitä, että se niin puolelta kuin toiseltakin täydentää näiden henkisen kumouksen johtajien kykyä suhtautua oikeissa merkeissä ajan vaatimuksiin. Jos mikään, niin käsitteiden selviäminen on tärkeätä tällä hetkellä. Ja näiden kahden neron toistensa mielipiteitä vastaan tähdättyjen kirjoitusten seuraaminen epäilemättä tuo moneen liiallisen idealismin ilmassa häilyvän uuden kulttuurin puolustajan varmalle maaperälle, todellisuuden pettämättömälle perustalle, ja osoittaa heille tähän asti vieraina pysyneiden metoodien välttämättömyydet. Osoittakoon se heille, että vain leppymätön, toisinaan olojen säälimättömäksikin pakoittaman taistelun kautta voidaan vanhojen rappeutuneiden kulttuuriarvojen tilalle luoda uusi ja terve kulttuurin pohja.

Toronton uutisia

Ensi sunnuntai-iltana t.k. 10 p. vietetään ohjelmarikas illanvietto Toronton suomalaisten työväentalolla. Tämä tilaisuus on mahdollisesti viimeinen tänä keväänä, mitä T. S. W. P. johtokunta voi tarjota jäsenilleen ja yleensä Toronton suomalaisille työläisille. Me käsitämme ne virtaukset mitä kevättä tuoksuvat hengähdykset kuljettavat mukanaan ja minkä vaikutelman se luo, talven jäisistä myrskyistä vapautuvaan ihmiseen. He haluavat juosta, luonnon vapaaseen helmaan unohtaakseen hetkeksi menneisyytensä ja täysin siemauksin hengittääkseen kesän raitista ilmaa, siksi me emme halua häiritä teidän vapauttanne pitemmälle. Vaan ensi sunnuntaina kokoonnutaan vielä yhteiseen illanviettoon, missä luomme katkeamattoman toveruussiteen muistiimme ja varmuuden siitä, miksi tarvitsee meidän taasen syksyn tullen kokoontua yhä voimakkaampana ja yhteisempänä joukkona kulkeaksemme työläisten tulevaa kevättä kohti. Ohjelma on monipuolista: vakasta humoristiseen äärimmäisyyteen saakka. Ohjelma alkaa kello 8.30 illalla. Kokoontua voidaan kyllä aikaisemminkin alakertaan seurustelemaan ja nauttimaan ravintolasta, siten voidaan alottaa ohjelma määrätyllä ajalla. Sisäänpääsy kaikille vapaa.

Myöskin jäsenet tarkastakaa jäsenkorttinne ja jos olette rästissä, niin tuokaa ne mukananne jäsenkirjurinne täytettäväksi. Uudet jäsenet myöskin tervetulleita joukkoon.

Siis jokainen työväentalolle ensi sunnuntaina ja täytetään taasen haali ääriään myöten täyteen. — N. S.

Lehtemme oli jo mennyt painoon ennen kirjeenne saapumista, joten oli mahdoton saada tätä tiistain numeroon. — Toim.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

KIRJAMARKKINAT.

MERKKI KIRJA SUOMESTA.

Vapauden kirjakaupassa on nyt myytävänä huomattava määrä uutta — juuri Suomessa valmistunutta — erikoisen mielenkintoista kirjaa:

"Esitaistelijan muistolle".

Tämä kirja on julkaistu Karl Marxin kuolinpäivän 40-vuot. muistoa johdosta.

Kirjaan ovat kirjottaneet Europan etevimmät marxilaisuuden tuntijat aina N. Leniniin saakka. Siinä myöskin julkaistaan Marxin persoonallista kirievaihtoa ja selostuksia niistä vaikeuksista joita Marxilla oli m.m. kirjottaessaan Pääoma-teostaan ja koettaessaan sille hankkia kustantajaa.

Meillä on sangen paljon puhuttu Marxista ja marxilaisuudesta. Näin ollen ei kait ole liikaa jos jokainen, ainakin eturivin mies, ottaa ja lukee tämän teoksen.

Tämän erikoisen arvokkaan kirjan hinta on ainoastaan 50 senttiä.

Rientäkää tilaamaan heti.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Tov.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 34:-

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus.
Box 69, Sudbury, Ont.

Osaston kokouksesta. Kolme uutta jäsentä hyväksyttiin täysillä jäsenoikeuksilla ja Pekka Päivärinnalle ja hänen vaimolleen myönnettiin väliaikainen jäsenyys, sillä ymmärryksellä että hänen tunnustuksensa Suomen poliisilaitoksen palveluksessa olosta lähetetään Suomeen lausuntoa varten, jonka jälkeen lopullisesti myönnetään toveriluotto. — Järjestön keskusvirast on kirjelmän suhteen keskustelussa tuli erikoisesti esille että osastomme jäsenistö oli suurelta osalta unhoittanut agitatsionipuolen toiminnasta. Huvitilaisuudet muodostavat kaikki mitä mille osastomme jäsenistö innostuu, jotavastoin luokkataistelukysymykset ja niiden edistäminen kärsii ja kuitenkin juuri nyt olisi mitä välttämättömintä koota joukkoja ja kasvattaa tietoisiksi työväenliikkeen toimitsijoiksi ja syventää sekä terästää jokaisessa suhteessa käytännöllisen taistelutoiminnan osaaottamisen välttämättömyyttä. Tämän seikan huomioon ottaen velvoitettiin kaikki toimikunnat erikoisesti huolehtimaan että tilaisuuksien järjestämisen yhteydessä tulee kiinnitettyä huomio agitatsionopuolelle. Myöskin velvoitettiin naistenjaoston toiminnan huolehtimaan että «Toveritar» saa kunnollisen kirjeenvaihtajan, sekä että asiamiehen on pidettävä tiukemmin huoli «Toverittaren» levittämisestä. Muita lehtiasiamiehiä myöskin kovisteltiin tarmokkaammin ponnistelemaan. — Puolueen Industrial organiseeraajan kirje luettiin ja siinä yhteydessä osaston Industrial organiseeraajan raportti käsiteltiin ja jäsenten registerin järjestettyä aletaan ratkaisevasti toimenpiteet jäsenten unioihin liittymisen velvoittamiseksi. Jäsenistöstämme tulee karsiintua se jatkuvasti esille pulpahteleva penikkatautisuus, että me emme voi tehdä mitään unionistisessa liikkeessä, sillä tosiasiahan on että juuri sen kautta voidaan kohottaa maansyntyisten ja ulkomaalaissyntyisten solidaarinen taisteluymmärrys ja lujittaa työväen perusjärjestöjen voimistumisen kautta vallankumouksellisen liikkeen menestystä.

Lasten klubin toiminnasta raportti hyväksyttiin.

Puolueemme kaupungin keskuskomitean raportin yhteydessä keskusteltiin vaalien suhteen ja jätettiin varojen hankinnassa toimenpiteiden järjestäminen johtokunnalle, kuin myöskin tilaisuuksien järjestäminen asian selostamiseksi. Ensi sunnuntain ohjelmailtaman yhteyteen on järjestetty käsittelyä kysymyksestä. Jäsenet velvoitettiin huolehtimaan että äänensä käyttävät luokkataistelijan tavoin t.k. 25 p. — Tov. Hillille myönnettiin muiden kiireellisten tehtävien takia pyytämänsä vapaus raportterin toimesta ja tilalle valittiin tov. Slup. — Topi Poju.

Kauhea äkäpussi on se nainen joka kesytetään ensi lauantaina haalilla. Ja nähdään tämä ihmetyö 60 sentillä. Muistakaa miehet saapua oppimaan, siitä voi olla monellekin hyötyä. Mutta leikki sijansa saa. Naisia ainakin saatte niin paljon kuin sielu sietää. Muistakaa, kappale aletaan viisitoista yli 8. Siis haalille. Tämä on näytelmäseuran viimeinen iso kappale tällä näytäntökaudella. Siis siellä tavataan. Katsokaa ilmoitusta tästä numerosta.

Fort Williamin uutisia

Tutkijakomitean kokouksessa toukokuun 29 p:nä annettiin väliaikainen toveriluotto Wilhelm M. Berklundille Mustasaaren pitäjästä Vaasan läänistä. Edellisessä kokouksessa oli Heikki Seppälä, Jaakko M. Karjalainen, Aleksanteri Ahonpää, kaikki Alavudelta Vaasan läänistä. Heillä oli Alavuden Pollarin Työv. Yhd. antamat todistukset. Kaikille myönnettiin väliaikainen toveriluotto. — Raportteri.

Sault Ste. Marien uutisia

Workers Partyn suomalaisille jäsenille Soossa. Meitä Workers Partyn jäseniä ja kannattajia epäilemättä on enimmän verratessamme joukkoamme muihin suomalaisiin ryhmiin täällä Soossa. Osastomme jäsenmäärää en tiedä, mutta on se ainakin hyvän matkaa toisella sadalla ja puolueemme lehtiä tulee tänne nykyään vähän neljättä sataa. Se jo todistaa sen, että on niitä täälläkin sentään henkilöitä jotka omaavat jonkinlaisia käsitteitä ja hassua olisikin jos ei sellaiset lehdet ja sellainen puolue saisi suomalaisten työläisten kannatusta, sillä Workerspuolue on sellainen järjestö, joka käsittelee yhteiskunnallisia asioita siinä muodossa mihin velvoittaisi Kolmannen Kansainvälisen periaatteet. Entuudestaan tiedämme millä kannalla sosialistit ovat Workers Partyyn ja Kommunistiseen liikkeeseen nähden. Jos on kannattajia niin on myös täällä vielä suuret joukot niitä vastustajiakin. Heillä on suorastaan vihan ja kaiken pimeyden lietsominen työläisten keskuuteen, jonka he tulevat useasti paljastamaan ja jonka luulisi jo huomaavan tyhmemmänkin. He vihaavat liikettämme, leppymättömiä luokkataisteluoppeja selostavaa liikettä, yhtä katkerasti kuin porvaritkin vihaavat. He pitävät sitä työväenliikkeelle edistysaskeleena että saavat joukot olemaan pienissä ryhmissä ja että heille pitää aina lietsoa vihaa ja katkeruutta. Eikö todellakin ole «kaameaa työväenliikettä» sellainen liike, joka rakentaa kaikki tulevaisuuden toiveensa työläisten häiriölle, kuten esimerkiksi siinä, että toivotaan Neuvosto-Venäjän tovereille aina loppua, että sen olisi vielä kerran jouduttava sellaiseen verileikkiin. Ei, tämä on mennyt jo liian pitkälle nyt kun tilanne on tällainen, niin lankee meille Workers Partyn jäsenille ja kannattajille erikoisen tärkeä toiminnan hetki jo paikallisenkin aseman vuoksi ja koko mailman työtätekevän luokan eduksi. Meidän on suljetuin rivein käytävä liikkeemme rakennustyöhön ja samalla torjumaan vihollistemme katalat hyökkäykset, siksipä onkin jokaisen velvollisuus terottaa mielin että mitä se tekee työväenliikkeelle, että me keskenämme riitelemme; silloin jää unholaan se meidän vihollisemme kapitalisti. Tulee muistaa, ettei vihollisellemme ole mikään sen mieluisempaa kuin se, että saa joukot keskenään taisteluun, silloin heillä on tilaisuus käyttää kaikki keinonsa myrkyttämään aina suurempia massajoukkoja heidän puolelleen. Senpä tähden nykyhetki eritoten vaatii meidän terästämään toimintaamme eikä antaa tilaa sellaisille aineksille jotka vain ovat vahingoksi. Nyt taasen tuo suloinen kevättunnelma alkaa viedä mieliä toisaalle, mutta muistakaa aina että ensimäinen tehtävä on ottaa osaa joukkotoimintaan, jos tulee joutohetkiä sitten vasta antaa muille hauskuuksille vuoronsa. Osa nuorisosta ehkä luulee, että heitä ei tarvita ollenkaan siinä joukossa johon kuuluu luokkataistelijat. Muistaka että kerran teilläkin on vielä edessänne samat tehtävät. Ette tekään voi tämän kapitalistisen yhteiskunnan aikana saada itsellenne sen parempia elämän mahdollisuuksia. Astukaa joukkoon, ottakaa paikkanne taisteluarmeijassa, siellä tarvitaan nuoret ja vanhat. Heittäkää pois turhanaikaiset juoksut. Paljon olisi teilläkin tehtävää. Nykyään olisi jokaisen työläisen kuuluttava järjestöön, käytävä kokouksissa ja otettava aina kykyjensä mukaan osaa toimintaan. Silloin tulee jokaiselle tehtävät huoleksi ja luokkataistelulla tulee olemaan toisellainen merkitys. Siis jokainen mies kuin sotamies. Naiset samanarvoisiksi miesten rinnalla, toimintaan jokainen eikä vain harvat.

Harvinaista. Tämän toukokuun 28 päivänä nähtiin kuljeskelevan kaksi komeaa muusia läpi kaupungin matkalla itäpäästä länsipäätä, jotenkin säikähtivät, että toinen juoksi John McKensin lehmänavettaan ja toinen jatkoi matkaansa yli kanaalin Amerikan puolelle. En tiedä mihin se joutui sieltä lehmänavetasta. Mutta toisella vain oli sievästi äjäteltu, että mennä kanaalin yli. Luultavasti ei se olisi feryssä pääsytkään koska kuulu olevan huono pääsy. Amerikan puolelle canadalaisilla.

Miehiä kuuluu tarvitsevan eräs Thielman Co. Heillä on tehtävänä kuusi mailia rautatietä Bennefather townshipiin Soosta, josta sitten pitäisi alkaa katkasemaan Fordin Henrylle automopiilin pokipuita, mutta miehet eivät kuulu pärjäävän ilman ruokaa silläkään kämpällä vaikka se onkin lähellä Soota. Palkoista ei täällä Soon ympäristöllä ole puhettakaan. Täällä maksetaan kolmen dollarin paikkeille päivältä omin ruokinensa jos sattuu että muualtapäin tänne sipataan, ettei tarvitse suotta vaivata itseänsä, jos ei muuten halua tulla Soohon kyläilemään. Kyllä täällä muuten on koko hauskaa. Juotavankin saa monesta paikasta, joten ei tarvitse senkään puutteessa olla kuumina kesäpäivinä.

Missä ovat Soon kirjeenvaihtajat, kun taas ei tahdo tulla minkäänvertaa lehteen uutisia paikkakunnalta. — Helppari.

Creighton uutisia

Tutkijakomitean tiedonantoja. Tutkijakomitean kokoukseen 29 p. t.k. olivat saapuneet seuraavat Suomesta tulleet henkilöt: Sanni ja Frans Oskari Pokela, Lappajärveltä V. l. Jaakko Tuohimaa, Kilpua O. l. Leonard Metsävainio, Kolarin pitäjä, O. l. Johan Kultalahti Vihannon pitäjä O. l. Arvi Hakala, Kauhajoelta V. l. toukok. 28 p. kokoukseen seuraavat: Eino Pukkila, Kauhajoki V. l., Väinö Viitasaari, Kuortane V. l., Juho Ylinen, Lappajärvi, V. l. ja antoi tutkijakomitea väliaikaisen toveriluoton siihen mennessä kun saadaan lisätietoja Suomesta heidän menneisyydestään, paitsi ylempänä mainitulle Väinö Viitasaarelle antoi kokous täydellisen toveriluoton hänen esittämiensä päteyien todisusten perusteella.

Nikolai Soukkamäki tai Saarikoski, joka Suomesta tullessaan talvella 1921 pääsi Creighton osaston jäseneksi esittämällä Kauhavan Ylikylän Työväen Yhdistyksen jäsenkortin josta kuitenkin vähän ajan kuluttua jäi pois. Creighton osasto kokouksessaan kielsi häneltä osaston talolle pääsyoikeuden ja toveriluoton alempana esitetyn hänelle lähetetyn todistuksen perusteella.

«Todistus»

Täten saamme vastata arvokyselyynne mikä koskeea Nikolai Soukkamäki eli Saarikoskea Suomesta, Kauhavan pitäjästä Vaasan läänistä, niin saamme vastata seuraavaa: Soukkamäki ei ollut Ruotsissa v. 1918, kyllä hän oli täällä ja valkoiseen armeijaan hän oli mennyt vapaaehtoisesti, sillä että hän sanoi, että hänen pakostakin pitää syynin kautta ja mitä hänen Laitilan yhdistyksen jäsenyyteen tulee niin kyllä hän on ollut jolloinkin jäsen ja järjestysmies ja oli m.m. ruvennut siinä ennen Amerikaan lähtöä josta hän oli saanut jäsenkortin ja muuta entisyyttä ei hänellä ole työväen hommiin. Mitä hän siellä toimittaa, on kaikki valhetta. Tämän kunniasanallamme vakuutamme.

Kauhavan Ylikylän Työväen Yhdistyksen kautta

Emme voi häntä sen paremmin suosittaa.

Kauhava, 3 p:nä toukokuuta, 1923.

O. Saralehto, puheenjohtaja.
Aini Hautamäki, sihteeri.
(Yhdistyksen leima.)

Kokousasioita. Työkokouksessa 27 p. t.k. käsiteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Kesäjuhlat päätettiin pitää jonain aikana heinäkuuta. Valittiin 5-henkinen komitea, jonka huoleksi jätettiin kaikki asiain järjestely juhliin nähden. C. F. S. R. lähettämä tiliraportti huhtikuun ajalta luettiin, joka ei antanut aihetta keskusteluun. Kirjallisuusasiamieheksi valittiin E. Hj. Länsi ja tulee hänen hommata kaikkea hyödyllistä ja uusinta kirjallisuutta ja tulee hän toimimaan sanomalehtiasiamiehen kanssa, sisälttytettynä yhteen takaukseen. Päätettiin ostaa osastolle 25 k. puita, 2 jalan mittasia. Tiedustelee ja kaupan tekee E. Hj. Länsi. Päätettiin luovuttaa haali OBU puhujalle. Luettiin Nikolai Soukkamäelle tullut todistus Suomesta ja päätettiin julaista Vapaudessa. Ylimääräinen kansainvälinen jäsenkohtainen verotus $16.80 ilmoitettiin maksetun päätöksen perusteella kassasta. Agitatsionitoimikunta velvotettiin hommaamaan lisää lainakirjoja kirjastoon.

Työvoimaa. T. k. 26 p. I. N. N. Co. saapui suoraan Espanjasta 30 miestä käsittävä joukko lisää kaivantomiehiä. Tuntuu kummalta, että noin kaukaa täytyy työläisiä laahata vaikka tässäkin maassa jo on aivan kylliksi joutilaita joskaan ei juuri tällä kertaa tämän kaivannon ympärillä. Komppania kui otaksuu saavansa heistä nöyriä orjia jota on vaikea sanoa sinne tai tänne, koska ei tunne heidän mielialaansa, muuten tänne on miehiä haalittu jo pitemmän aikaa sieltä ja täältä, jotka kuitenkaan eivät ole olleet pysyväisiä. Nytkin t.k. ajalla on kaksi eri joukkoa tullut lännettä ja toisia on tulossa. Miksi eivät pysy, siksi että työpaikat ovat kovin vaarallisia ja kiirettä ei puttu, palkkaa maksetaan juuri sen verran että sillä huonosti elää, mutta kieltääntyminen täytyy olla suuri. Koska koittaa aika jolloin työläisellä on parempi toimeentulomahdollisuus silloin kun työläiset ovat yksimielisesti järjestäytyneet lujaan luokkarintamaan, jonka puolesta tämäkin työpaikka puhuu hyvin selvästi.

Koulu. Hermostuttavan leväperäisesti Creighton koulua on pidetty koko viime talven, varsinkin toisille luokille ja miltei kaikille jos laskisi pitemmänshrdluetaoinshrdlueta kisi pitämättömän ajan yhteen niin tuskin on puolta siitä ajasta pidetty mitä olisi voitu pitää, jos olisi vähänkään järjestystä. Mutta onko sitä porvarillisessa yhteiskunnassa — ei paljoakaan. Opettajat ovat olleet lyhynnä, milloin sairaana milloin useampien viikkojen kestäviä lomia, milloin taas huoneusto liian kylmä, niin että lasten koulunkäynnistä ei ole tullut mitään. Vanhempien tulisi nostaa tuosta kysymys. Se kylläkin suurelta osalta johtuu paikallisista kouluvirkailijoista. Heille on annettava huomautus, siksi lapset siellä käy, että jotain oppivat. Tänä talvena on käynyt siten että mitä vähän ovat oppineet, ovat sen väliajoilla unohtaneet. — Kyllä kaipaisi korjausta.

Työn tapaturmia. Matti Johnson loukkasi itseään 14 tasanteella t.k. 23 p. ollessaan ajamassa «morea», joka vetää ooria tumppaan, ajaen päin timperivaunua, joutuen litistykseen. Loukkaantuminen on lievä, joka oli onni onnettomuudessa ja on hän kohta taas entisellään. 12 tasanteella 25 p. toukkaantui Johan Kultalahti, joutuen more-vaunun ja syytin väliin ruhjoutuen koko pahasti. Ei kuulojen mukaan mitään luuvikoja ole tullut. Toivottavasti pian toipuu. Kultalahti on hiljan tullut Suomesta. — Rakki.

Anteeksipyyntö

Minä allekirjoittanut tunnustan olleeni työväen etuja ja toimintaa vastaan liittyessäni Suomessa Pietarsaaren paikalliseen suojeluskuntaan. Mutta nyt kun olen tullut huomaamaan tehneeni siinä suuren vääryyden työväenluokkaa vastaan, teen minkä vielä voin ja pyydän sitä anteeksi ja lupaan etten liity vapaaehtoisesti mihinkään sellaiseen järjestöön joka toimii työväen luokkaetuja vastaan. Myös tahdon tästä eteenpäin toimia yhdessä järjestyneiden työläisten kanssa sikäli kun minulle sallitaan.

Nikolai Ihanden.

South Porcupine, Ont.

Pyydän muitakin työväenlehtiä ottamaan tämän palstoilleen niin täällä Amerikassa kuin Suomessakin.

Todistavat tutkijakomitean puolesta

Nestor Riihinen
N. Klinga.

Menahga Health Homessa

on ajanmukainen hoitotapa ja perin kohtuulliset maksut. — Sopii pitää muistissa että Tohtori Jurva on ensimäinen suomalainen luonnonlääkäri Amerikassa, samoin vaimonsa, Tohtori Ida M. Jurva. Molemmilla yli 20 vuoden kokemus.

Sähkö- ja postiosotteet:

MENAHGA HEALT HOME, Menahga, Minn.

Anteeksipyyntö

Minä, allekirjoittanut pyydän anteeksi Suomen ja tämän maan järjestyneiltä työläisiltä sitä, että työskentelin Suomessa Pietarsaaren Satama- ja Rautatyöläisten lakon aikana, silloin kun työläiset taistelivat palkkojen ja kurjien olosuhteiden parantamiseksi. Ja lupaan etten tule sillä tavalla vastaisuudessa menettelemään. Pyydän toistenkin työväenlehtien ottamaan tämän palstoilleen.

Wiljam Sahamäki,

Todistavat tutkijakomitean puolesta:

Nestor Riihinen
N. Klinga.

Hänellä oli mustat renkaat silmien ympärillä

Hän nukkuu nyt hyvin ja noustessaan ylös hän voi hyvin.

Herra H. W. Brinkman, Altoona, Pa. kirjoittaa meille seuraavan kirjeen ja kertoo hän seuraavaa: «Minä olin hyvin hermostunut ja väsynyt, en voinut nukkua yöllä ja suolistoni ei toiminut säännöllisesti. Minulla oli huono ruokahalu ja olin aamuisin hyvin väsynyt. Minulla aina oli mustat renkaat silmieni ympärillä. Sen jälkeen kun alotin ottamaan Nuga Tonea, voin syödä joka aika, nukkua hyvin ja noustessani voin hyvin. Suolistoni toimii säännöllisesti, minun hermostoni ovat paljon vahvemmat ja minulla ei enään ole mustia renkaita silmieni ympärillä.» Tuhannet miehet ja naiset ovat samassa tilanteessa ja he voivat saada vanhan terveytensä, vahvuutensa ja voimakkuutensa käyttämällä Nuga Tonea. Koettakaa sitä itse ja olkaa vakuutettu. Kokonainen kuukauden varasto maksaa ainoastaan $1.25. Nuga Tonea on myöskin myytävänä kaikissa hyvissä apteekeissa, jotka takaavat sen tyytyväisyyden, tai muussa tapauksessa palauttavat rahanne. (Katsokaa garntiaa jokaisessa pullossa). Sitä voi myöskin tilata suoraan postitse postivapaana osotteella: National Laboratory, 1026 S. Wabash Ave. Chicago, Ill. lähettämällä meille sen hinnan $1.25.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

Parhaat virvokejuomat

tarjoo yleisölle

Finnish Bottling Works

Omistaja Vikki Lähde.
Phone 1316 M.
326 Bloor St. Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Soo, Ont., Ilmoituksia

Muodikkaita pukuja miehille ja nuorukaisille

Missä muoti ja kestävyys on kyseessä, me voitamme

Urheilupukuja

«Nobby» englantilaisia «Tweed» pukuja, työpuvuiksi ja urheilupuvuiksi parhaita. Kaikki viimeisintä muotia, eri kokoisia. $25.00.

Sarssipukuja

Kauniita tummansinisiä «Herringbone» sarssia, kestävät «Indigo» värit. Kaiken kokoisia. Nuortenmiesten mallit. $35.00.

Pitäkää velvollisuutenanne käydä katsomassa

Meidän varastoamme, poikasten pukuja kahdet housut kuuluen pukuun, kauniit ja sopivat mallit. Myös kestäviä «Tweed» pukuja, kaiken värisiä, hinnat $8.95 ja $9.95.

"Gebardine" Takkeja

Käytännöllinen päällystakki kevät ja kesäiltoja varten, peltin kanssa, veden pitäviä. $22.50 ylös.

Sadetakkeja

Täysivillasia «Tweed» päällyksien kanssa, kumivuori. Taattuja veden pitäviksi. Kaksikäyttöinen takki. $10.50 ylös.

Meidän vaatetusosastomme

Uusia Hattuja $3.50 ylös.	Miesten Alusvaatteita Kappale 69c
Uusia Sukkia 75c ylös	Uusia Kaulanauhoja Ox Creipsiä $1.50
«Overalls» Sinisiä $1.75	Urheilupaitoja $1.95
Uusia Paitoja $1.49 ylös	Työpaitoja Sinisiä ja rus. 98c

TEIDÄN HYVÄKSENNE KOHTUULLISILLA HINNOILLA.

Nipissing Stores, Ltd.

W. L. Cherry, liikkeenhoitaja.
Phone 88. 306 Queen St. Soo.

SAUNA

Avoinna joka arkipäivä Huron ja Albert katujen kulmassa.
Julius Hansson.

KAIKKIA MITÄ TARVITSETTE

ruokatavaraa, lihaa, tai rehuja, myydään halvimmilla hinnoilla
L. Palumbo & Sons.
Phone 1740. 544 Albert St. W. Soo, Ont.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

ALKUPERÄISIÄ (Bokers) King Cutter partaveitsiä ja oikeasta hevosennahasta tehtyjä partaveitsen hihnoja, myytävänä

Nutsons Drug Store,

Gore & Albert St. Soo, Ont.

SUOMALAINEN KAUPPA

Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. Soo, Ontario.

OSTAKAA LENINKIKANKAANNE
Voiles, Ginghams ja naisten ja lapsien sukat sekä alusvaat meiltä.

Shouldice & Halladay,

146 Gore St. — Phone 1433. — Soo, Ont.

KELLOJA

Jos olette ajatellut ostaa kellon, teette viisaasti jos käytte katsomassa meidän varastoamme. Kaikki parhaimpia, hyvillä sisustuksilla varustettuja, sekä uusimman malliset kuoret. Meidän takaus. — On hyvä tai se tehdän hyväksi.

Phone 722. **Fowlie & Co.** 364 Queen St., Soo, Ont.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote:
Box 1028. Phone 946.

NORTH CAFESSA
saa maukkaan mojakan, villiä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.
Mrs. Hilja Pulkki.

Suomalainen suutariliike tekee alaansa kuuluvaa työtä, korjaten hyvästi kenkiä ensiluokan tarpeilla. Lähettäkää kenkiä postissa korjattavaaksi. Erikoista nahkaa mainikenkiä varten. Kävelkää katuväli ja säästäkää rahaa. **Hillman & Lehtoranta Co., Box 778, Sudbury, Ont.**

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo
valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.
F. Alanen

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Linder Art Co. edustaja Aaron Linder ottaa vastaan postitse valokuvan suurennustilauksia. Kuvien maalaus taataan. Kuvat on maalattu siten että voi lähettää myöskin Suomeen postin kautta. Lisää tietoja saatte kirjoittamalla osotteella:
Aaron Linder, Box 393 Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave.

Halutaan

Miehiä katkasemaan 6,000 koortia halkoja Loon Lakellä, lähellä Haliburtonia. Hyvät kämpät ja hyvä ruoka. Maksetaan $2.50 koortilta. Poorti $1.00 päivältä, taikka saa itse poortata jos haluaa. Parhaat metsät pohjoisessa.

Lähempiä tietoja saa kirjoittamalla:
J. H. LAWSON
c.o. Standard Chemical Co., Ltd.
Donald, Ont.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Sudburyn uutisia

Jokainen lavalle tänä torstai iltana, siellä on taas hauskat tanssit. Siellä tavataan.

Joko kaikki tietää? että Sudburyn S. Osaston Agit. komitea tekee vierailumatkan Long Lakelle ensi sunnuntai iltana. Ohjelmassa on m. m. puhe toveri Onni Saarelta, kappale «Parittomat» ja paljon muuta arvokasta ohjelmaa. Menemme jokainen Long Lakelle läheltä ja kaukaa edellämainitun päivän iltana. Katsokaa ilmoitusta tässä lehdessä niin näette, että perää on puheessani. — Näkemiin.

Viime perjantai-iltana oli haalimme täynnä väkeä ja turhaan ei silloin oltu kokoonnuttukaan. Nuoriväki oli kunnostautunut oikein tositeolla tätä tilaisuutta varten. Ohjelma alettiin pianosoololla jonka esitti nuori Kylli Kratz, jonka jälkeen esityksen antoi laulukööri, myös lapsista kokoonpantu, ollen siinä niinkin pieniä kuin Ellen Freeman ja Kannaston Kaisu. Nuori runonlausujamme, Aili Kauhanen lausui loistavasti runon, viululla kajahutteli Niilo Kuula sekä pianoa soitti Helvi Niemi. Liikuttavin ehkä oli pienen 3 vuotiaan Eva Järven esitys. 2-näytöksinen murhenäytelmä «Vala» esitettiin kiitettävästi, sekä lasten nyrkkilehti «Nouseva kosto» jonka luki Helvi Koivula, oli hyvin toimitettu. Ohjelmassa oli vielä paljon kertomuksia, runoja y.m., joiden reipas esitystapa todisti sen että lapset ovat innostuksella ja ahkerasti harjotelleet. Tämä sunnuntaikoulun lukukausi joka nyt päättyi, on ollut parhain ja onnistunein. Lapset ovat erikoisella tarkkuudella seuranneet opetusta, joka on koetettu tehdä mahdollisimman hyväksi sekä samalla lapsille miellyttäväksi. Ennenkaikkea ovat he oppineet paljon hyvää ponnistellessaan yhdessä yhteisen asian onnistumiseksi, josta kehittyy itsestään luokkatunne ja velvollisuudentunto yhteisiä tehtäviä kohtaan. Nyt kun saamme tilavamman huoneuston, tulee sunnuntaikoulullakin olemaan parempia mahdollisuuksia ja niinollen toivotaan että uuden lukukauden alkaessa liittyy oppilaaksi jokainen suomalainen proletaarilapsi Sudburyssa. Vain siten on heillä mahdollisuus saada todelliseen tietoon perustuvaa oppia yhteiskunnallisista kysymyksistä sekä suomenkielestä, mikä ei liene vähimmän tärkeää.

Eri paikkakunnilta

WANUP, ONT.

Wanupin osasto toimeenpanee iltamat K. O. piirin agitatsionirahaston kartuttamiseksi lauantaina t.k. 9 p:nä. Ohjelmasta mainittakoon: puhe A. Hautamäeltä, sen lisäksi on on kaikenlaista muutakin ohjelmaa ja lopuksi on tanssia. Nämä iltamat pidetään samalla paikalla missä vappujuhlatkin vietettiin. Saapukaa siis joukolla läheltä ja kaukaa näihin juhliin, sillä piirimme agitatsioonirahasto kaipaa kipeästi kartuttamista, ilman rahavaroja ei agitatsioonia voida tehdä, joten senkin vuoksi on jokaisen velvollisuus saapua näihin iltamiin. Osaston naiset hommaavat sinne hyvän ravintolan, joka tulee tyydyttämään kaikkia juhlijoita. Kertakaikkiaan noin ylimalkaisesti sanoen, joka haluaa viettää hauskan illan, saapukoon Wanupin osaston toimeenpanemiin iltamiin. Terve toistaiseksi. Juhlissa tavataan. — Wanuppilainen.

GARSON MINE, ONT.

Kaikkia Garson Minella asuvia työläisiä huomautetaan että osaston haalilla pidetään kokous sunnuntaina t.k. 10 p:nä kello 2 iltapäivällä. Kokouksen tarkoituksena ollen keskustella ja päättää osaston perustamisesta Garsoniin. K. O. Piiritoimikunnan puolesta asiaa selostamaan saapuu K. V. Nurmi. Jokaisen garsonilaisen on otettava tämä huomioon ja saavuttava joukolla kokoukseen.

K. O. Piiritoimikunnan puolesta
H. Ellmen.

NIPIGON, ONT.

Ensi lauantaina 9 p. kesäkuuta Nipigon suomalaisella haalilla esitetään kolminäytöksinen murhenäytelmä nimeltä «Tehtaan tyttö». Kappale kuvaa työväenliikkeen lapsuusaikaa Suomessa, vaan sopii silti nykyajan oleviin oloihinkin hyvin. Se on kuvaus luokkavastakohtien räikeydestä, joka ei säästä perhesuhteitakaan.

Täällä C.P.R. Co. rakennuttaa herroille kesähuviloita kovan kiireen kanssa. Uusia miehiä sipataan aina Winnipegistä asti ja vanhoja laitetaan pois, joka vaan ei herrojen mielestä pysty tekemään työtä kyllin joutuisasti, niin saa ajan käteensä. Palkat ei silti ole häävit, 35c tunnilta yleisissä töissä ja puutyössä 60c tunnilta. Herroille tästä kyllä tulee sievä huvittelupaikka luonnon ihanalla paikalla Helenan järven rannalla, vaan työläinen näitä rakentaessa tekee 10 tuntia päivässä, niin paljon kun kerkiää, sittenkin vielä väheksytään, niin tämä on työläisille kaikkea muuta vaan ei huvitusta niinkuin tavallista.

X.

CANMORE, ALTA.

Täältä Canmoresta ei ole näkynyt uutisia lehtien palstoilla pitkiin aikoihin, johon lienee syynä että meillä ei ole täällä järjestettyä toimintaa. Meitä suomalaisia on täällä pieni joukko, joiden luokkakäsitteet kai muistuttaa sateenkaaren värejä. On tullut joitakin kansalaisia Suomesta. En tiedä heidän toimistaan siellä, enkä heidän mielipiteistään, sillä en ole heitä puhutellut, eikä meillä järjestymättöminä ole komiteaa joka ottaisi siitä selvää, kuten kaikilla muilla paikkakunnilla jo on. Olisi tulevaisuuden varalle välttämätön meidänkin sellainen perustaa, sillä olen kuullut että Suomen hallitus on pannut ne «suojelusenkelit» pois viralta ja pitäisi niiden tämän kuun (kesäkuun) ajalla saapua joukkona Itä-Canadaan. Siellä he luonnollisesti joutuvat tekemään tilin töistään ja lopulta hakemaan tällaista paikkaa kuin Canmore, jossa ei välitetä miehen menneisyydestä. Hän on «welcome» vaikka hänen kätensä olisi kuinka tahrittu Suomen työläisten vereen. «Valkoisestakin tulee musta, kun on päivän kaivannossa», on meidän tunnuslause, eikä me niihin punaa yritetäkään, sillä se olisi vain värin haaskausta.

Toivoisin että Canmoren suomalaiset valitsisivat keskuudestaan komitean joka ottaisi selvää Suomesta tulevien toimista kuinka he ovat suhtautuneet Suomen sisällissotaan. Se olisi parempi tänne tulevillekin, etteivät he joutuisi olemaan epäilysten alaisina, eikä myöskään syylliset voisi vetäytyä valheverhojen taakse.

Töitä täällä nykyään tehdään joka päivä ja uusia «käsiä» on aina tarjolla. — Kolitoukka.

Kiitoslause

Lausun toverilliset kiitokset kaikille F. Williamin S. Osaston jäsenille ja kansalaisillemi siitä avustuksesta jolla he minua avustivat pitkäaikaisen sairauteni johdosta ja kaikesta siitä ystävällisyydestä jota sain osakseni sairaalassa ollessani.

Toverillisesti aina muistaen,
OLGA PEURAMÄKI

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä on **Werner Lindroos.** Jos olet elävitten joukossa, niin ole hyvä ja kirjota sillä asia on tärkeä. Appiukkosi Matti Holma kuoli täällä noin vuosi sitten ja jätti omaisuutensa minulle hoidettavaksi. Jos tämän huomaat, niin ole hyvä ja kirjota tai jos joku hänen tuttavistaan hänestä tietää, olisi hyvä ja kirjottaisi osotteella: E. Suominen, Nolalu, P. A. D., Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Torontolaiset Hei Torontolaiset!

Ensi lauantaina, t. k. 9 p.

— esittää —

Näytelmäseura viimeisen suuren näytelmän tällä näytäntökaudella

"Äkäpussin Kesyttäjä"

Neljässä näytöksessä. Kirjoittanut M. Holbein.

Joka haluaa nauraa, niin saapukoon täsmälleen kello 8.15.

Pääsymaksu 60 senttiä.

NÄYTELMÄSEURA.

Hauskat Iltamat

— toimeenpanee —

Sudburyn T. P. Agitatsioonitoimikunta
LONG LAKELLA SUNNUNTAINA T.K. 10 P.

Alkaa kello 8 illalla.

Puhe Onni Saarelta, näytöskappale 'Parittomat'.
Lopuksi tanssia. — Tervetuloa!

Halutaan

Halonhakkaajia

myös

Ruokahomman hoitaja

STANDARD CHEMICAL COMPANY

Lähempiä tietoja ja matkapiletit voitte saada J. Jarviksen konttorista, joka sijaitsee Regent teatterin yläkerrassa.

Twin City Bottling Works

valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopeaan ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.
Osoite:
Puhelin South 2169
819 Minnesota St. — Fort William, Ont.
V. TUOMI K. A. MERIKALLIO.
(Omistajat.)

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA	Kummiplaastaria .25	Kamferttiviinaa, hinta .50
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.	Anistippoja, yskään, hinta .50	Kamferttilinjamenttia .50
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00	Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .50	Kamferttiöljyä, hinta .50
Ruiskuja naisille, hinta $3.50	Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50	Kolmenlaisia tippoja .50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00	Exzemasalvaa, hinta .75	Luulinjamenttia .50
Ruiskuja lapsille, hinta .35	Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00	Mikstura Simpleks .50
Korvaruiskuja, hinta .35	Halvausvettä, hinta .50	Nervin tippoja .50
Nenäruiskuja, hinta .35	Hiusöljyä, hinta .50	Parranajosaipuoita .50
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50	Hammastippoja, hinta .25	Päänkivistyspulveria .50
Varmuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus.	Hammaskittiä, hinta .10	Pikiöljyä .50
Kääreitä, plaastaria y.m.	Hammaspulveria, .25 ja 50c.	Puunöljyä .50
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.	Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.	Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c	Hemoroidesalvaa, hinta .75	Prinssintippoja .50
Munuaisplaastaria .50	Hajupihkaa, hinta 25c unssi	Preserveeraavia tippoja .50
Selkäplaastaria .35	Intinlinjamenttia, hinta .50	Riigabalsamia .50
Rintaplaastaria .50	Ihosalvaa, hinta .35	Silmävettä .60
	Kamferttia, kuivaa 25c unssi	Silmäsalvaa .50
		Suu- ja hammasvettä .50
		Snellmannin koliikkitippoja .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. **Port Arthur, Ont.**
W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

St. Regis Bakeries
Timmins, Ont.
valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.
St. Regis Bakeries
Box 477 Timmins, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1798 W.
354 Albert St. W. Soo, Ont.

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

WILLAMETTE BLVD. SANITARIUM.
Parhain ja monipuolisin suomalainen luonnonparantola Amerikassa. Akuuttisia ja kroonillisia tauteja parannamme menestyksellisesti.
Dr. Peter Kokko
Chiropractic Specialist.
Dr. Anna Kokko
D. C. & Ph C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.
Puhelin Walnut 6747.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Surun murtamana ilmoitan että rakas vaimoni

ALMA ALEXSANTRA MÄKI
(o.s. Kervinen)

lyhyen ajan sairastettua nukkui ikuiseen uneen North Bayn sairaalassa 29 päivä toukokuuta 1923. Vainaja oli syntynyt Suomessa Lappeenrannassa 21 päivä toukokuuta 1903 ollen kuollessaan 20 v. ja 8 päivää vanha. Häntä lähinnä suremaan jäi, minä pienen pojan kanssa ja hänen äitinsä ja isä sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri.

Vilho ja Frank Mäki

Box 33 South River, Ont.

Oi tuoni miksi niin julma
saatoit olla
ja ryöstää Alman multa pois.
Et sääliä mua kohtaan tunne,
vaik sydämen sit aina vajkeroi.
Frank.

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

Nuga-Tone

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jäljellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.........jolla lähettäkää minulle..........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi...

Katu ja numero tahi R. F. D..................................

Kaupunki.............................. Valtio..................

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.